

Medborgarskolans Friskolor i
Stockholm AB
Box 19193
104 32 Stockholm

2005-05-23
1 (2)
Dnr 54-2004:2330

Genomförd inspektion av utbildningen vid den fristående grundskolan Kulturama Musikdramatiska Grundskola i Stockholm

Bakgrund

Skolverket har till uppgift att utöva tillsyn över och granska kvaliteten i utbildningen vid fristående grundskolor. Inspektionen avser att kontrollera att de krav som ställs för godkännande och rätt till bidrag alltjämt uppfylls av skolan.

Skolverket har genomfört inspektion av utbildningen vid Kulturama Musikdramatiska Grundskola i Stockholm.

Skolverkets bedömning och beslut

Skolverket bedömer att Kulturama Musikdramatiska Grundskola uppfyller kraven för godkännande och rätt till bidrag.

Inspektionen visar dock på vissa områden som behöver utvecklas, förbättringsområden, samt ett bristområde i verksamheten i förhållande till författningarna, kritikområde. Dessa redovisas nedan.

Förbättringsområden

Skolverket har i den bilagda rapporten uppmärksammat huvudmannen på följande områden där skolan behöver utveckla sin verksamhet:

- Höja lärarkompetensen i vissa ämnen.
- Utforma slöjdämnets innehåll i enlighet med den nationella kursplanen för ämnet.
- Utveckla sina rutiner för att motverka kränkande behandling.
- Utveckla innehållet i kommande kvalitetsredovisningar.

Kritikområde

Av bilagda rapport framgår att utbildningen inte är avgiftsfri, vilket strider mot författningarna (9 kap. 7 § skollagen).

Uppföljning

Senast den 20 juni 2005 skall huvudmannen redovisa till Skolverket vilka åtgärder som vidtagits inom kritikområdet.

På Skolverkets vägnar

Marie-Hélène Ahnborg
Enhetschef

Alf Anselmby
Undervisningsråd

I ärendets handläggning har även undervisningsrådet Gunilla Arvidson deltagit.

Bilaga

Rapport

Kopia till

Stockholms kommun
Enligt fastställd sändlista

Inspektion av utbildningen vid den fristående grundskolan Kulturama Musikdramatiska Grundskola i Stockholm

1 Inledning

1.1 Inspektionens syfte och genomförande

Utbildningen vid fristående grundskolor står enligt 9 kap.11 § skollagen under tillsyn av Statens skolverk. Skolverket skall också enligt sin instruktion granska kvaliteten i skolväsendet. Med anledning av detta har Skolverket genomfört en inspektion av Kulturama Musikdramatiska Grundskola (KMG) i Stockholm.

Detta är Skolverkets första inspektion av skolan sedan den startade sin verksamhet höstterminen 2001. Inspektionen har bestått av dokumentstudier, intervju med rektorn den 26 oktober och ett besök vid skolan den 27 oktober 2004 utfört av experten Alf Anselmby och undervisningsrådet Gunilla Arvidson. Vid besöket fördes samtal med företrädare för skolans styrelse, rektorn, skolsköterskan, urval av lärare, elever respektive föräldrar. Dessutom granskades lokaler, utrustning och läromedel, och ett antal lektioner besöktes.

Skolverket har i samband med inspektionen haft kontakt med Stockholm angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Någon sådan kontakt har dock ännu inte tagits från kommunens sida.

Inspektionen har inriktats på att kontrollera om skolans utbildning uppfyller kraven för godkännande och rätt till bidrag enligt 9 kap. 2 § skollagen. Inspektionens uppgift är att klargöra om och hur väl en verksamhet fungerar i förhållande till bestämmelserna i skollagen och andra författningar. Den rättsliga regleringen framgår av bilaga 1.

Alla faktauppgifter i rapporten är, förutom då annat anges, hämtade ur den dokumentation som skolan har lämnat till Skolverket eller den information som lämnats av ledningen för skolan. Huvudmannen för Kulturama Musikdramatiska Grundskola har givits möjlighet att lämna synpunkter på rapportens faktadel.

2 Allmänna förutsättningar för verksamheten

2.1 Skola

Skolverket godkände den 8 november 2000 Kulturama Musikdramatiska Grundskola som en fristående grundskola i Stockholms kommun (dnr 2000:1090). Godkännandet avser årskurserna 5 – 9 och gäller från och med höstterminen 2001.

Skolan har Skolverkets medgivande att anordna provning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet.

Enligt Skolverkets beslut om godkännande är skolans profil dans och sång. KMG hade vid inspektionsbesöket 258 elever fördelade enligt följande:

Årskurs	5	6	7	8	9	Tot
Antal elever	64	63	61	70	0	258

Eleverna rekryteras till största delen från Stockholms kommun och dess kranskommuner. KMG har sin verksamhet i Hammarby Sjöstad där skolan delar lokaler med Kulturamas övriga verksamhet.

2.2 Huvudmannens rättskapacitet

Huvudman för skolan är Medborgarskolans Friskolor i Stockholm AB med organisationsnummer 556568-4965. I samband med ny organisation i Medborgarskolan Stockholmsregionen har huvudmannaskapet för KMG ändrats från Medborgarskolan i Stockholm med organisationsnummer 802006-0524 till ovan nämnda huvudman. Medborgarskolans Friskolor i Stockholm AB är även huvudman för Stockholms Fria Gymnasium och Kulturama Fria Gymnasium. Huvudmannen har sitt säte i Stockholms kommun. Av registreringsbeviset framgår att bolaget skall bedriva skolverksamhet samt därmed förenlig verksamhet.

2.3 Stabilitet

Ekonomi

Huvudmannens årsredovisning för 2003, där Stockholms fria Gymnasium, Kulturama Fria Gymnasium och KMG ingår, uppvisar ett positivt resultat för räkenskapsåret 1 januari - 31 december 2003. KMG visar för åren 2002 och 2003 ett underskott enligt rektorn. En översyn av kostnader och intäkter pågår. Enligt rektorn saknar skolan ett bra ekonomiskt uppföljningssystem som bl.a. kan leverera halvårsrapporter.

Elevantal

KMG har under läsåret 2004/2005 258 elever fördelade på årskurserna 5-8. Av skolans elever är andelen pojkar endast 16 procent. Rektorn har uppmärksammat detta och skriver i kvalitetsredovisningen för läsåret 2003/2004 att det behöver ändras på sikt. För att locka fler pojkar att söka har KMG för avsikt att bredda profilen med instrumentalmusik. Kommande läsår är skolan fullt utbyggd och kommer att ha ca 320 elever. Intresset för KMG har ökat med åren och vid den senaste intagningen sökte 2-3 elever per plats.

2.4 Principer för intagning

Skolan är öppen för alla sökande och det är en klar fördel om man som elev tycker om att sjunga och dansa. Antagningsprov äger rum i dans, sång och musik på våren före det läsår som börjar på hösten. Intervju sker också med samtliga sökande. I dans bedömer KMG den sökandes förutsättningar att utvecklas inom dans. Provet

sker i grupp. I sång-, musik- och rytmikprov bedöms den sökandes allmänna musikaliska förutsättningar för utbildningen. Proven sker individuellt inför en sångjury. Intervjun i samband med intagningen är ett samtal med eleverna för att få dem att slappna av. Eleverna får också berätta hur man trivs på sin skola och vad man förväntar sig om man kommer in på KMG. Intervjun vägs inte in i bedömningen från antagningsproven. För att öka pojkarnas intresse för KMG vill skolan, som tidigare nämnts, bredda profilen med instrumentalmusik från och med höstterminen 2005. Rektorn uppgav vid besöket att pojkar getts företräde vid intagning till skolan. Detta gäller dock inte längre uppgav han senare.

2.5 Skolhälsovård

Från och med höstterminen 2004 har Medborgarskolans Friskolor i Stockholm AB anställt en skolsköterska som arbetar 32 timmar per vecka. Till KMG och gymnasiet är också knuten en allmänpraktiserande läkare med 8 timmars tjänstgöring per månad i samband med hälsoundersökningarna. Skolsköterskan finns på skolan måndag t.o.m. onsdag varje vecka och arbetar då i årskurserna 6 och 8 med hälsosamtal och hälsoprofil. Skolsköterskan har även öppen mottagning för akuta besvär och samarbetar i elevhälsoteamet med skolledning, kurator, specialpedagog och studie- och yrkesvägledare.

2.6 Registerkontroll

Enligt uppgift från rektorn har utdrag ur belastningsregistret tagits in för personal som har anställts efter den 1 januari 2001.

2.7 Avgiftsfri utbildning

Att eleverna har dansskor är ett krav från KMG. I övrigt finns inga krav på speciell utrustning. Dansskorna betalas av föräldrarna, och kostnaden för ett par nya skor är ca 1000 kr. En marknad för begagnade kläder och skor finns på skolan där priserna är halverade. Föräldrarna uppger att de har kostnader för dansskor samt för resor till och från skolan, om hemkommunen inte bekostar resorna.

2.8 Bedömning

Skolan kräver att eleverna har dansskor. Det medför en kostnad för elever/föräldrar som inte kan anses obetydlig, enligt Skolverkets bedömning. Detta strider mot författningarnas krav på att utbildningen skall vara avgiftsfri (9 kap. 7 § skollagen).

I övrigt bedömer Skolverket att skolan uppfyller de krav på allmänna förutsättningar som kan ställas på verksamheten.

3 Kunskaper och färdigheter

3.1 Skolans organisation och ledning

Medborgarskolans Friskolor i Stockholm AB, tidigare Stockholms Fria Gymnasium AB, har sedan 1999 bedrivit utbildningsverksamhet inom gymnasium och grundskola i följande skolor: Stockholms Fria Gymnasium, Kulturama Fria Gymnasium och Kulturama Musikdramatiska Grundskola (KMG).

Medborgarskolans Friskolor i Stockholm AB leds av en skolchef och ägs av Medborgarskolan Stockholmsregionen. Styrelsen för Medborgarskolans Friskolor i Stockholm AB består av ordförande, vice ordförande, tre ledamöter samt skolchef. KMG handhar grundskoleverksamhet med inriktning på dans, sång och musik. Enligt Skolverkets beslut Dnr 2000:1090 är skolans profil/inriktning dans och sång.

Skolan leds av en rektor som har det pedagogiska ansvaret. Från och med läsåret 2003/04 har skolledningen på KMG utökats med en studierektor på halvtid. Denne har ansvar för skolans profil och personalen inom profillaget och är administrativt stöd åt danssektionen. Rektorn har ett övergripande ansvar för verksamheten. Däri ligger pedagogiskt, elevhälso-, personal- och ekonomiskt ansvar. Rektorn har lärarutbildning och rektorsutbildning och arbetar heltid. Rektorn arbetade tidigare som idrotts- och matematiklärare.

Skolans styrgrupp består av rektor, studierektor, en representant från elevhälsoteamet och en representant från varje arbetslag. Två av fyra lärare som kommer från arbetslagen skall vara profillärare. Styrgruppen träffas en gång i veckan. Rektorn tillsammans med styrgruppen utgör den pedagogiska ledningen för skolan. Rektorn vill också delegera arbetsuppgifter till arbetslagen för att kunna koncentrera sig på utvecklingssamtal, lektionsbesök och lönesamtal. Rektorn beskriver sin arbetssituation som arbetsam men stimulerande. Förutom rektorsuppdraget ingår undervisning till 15 procent i tjänsten. Det råder bland eleverna inget tvivel om vem som är rektor på skolan.

3.2 Lärarkompetens

På KMG arbetar 35 personer varav 26 lärare, vilket motsvarar 18 helårstjänster anställda för undervisning. Flertalet lärare är grundskollärare 4-9 med utbildning avsedd för den undervisning som de i huvudsak skall bedriva, och övriga är profillärare, såsom danspedagog och sångpedagog. En specialpedagog arbetar övergripande och förebyggande, utreder elevernas stödbehov och handleder lärare, men ger inte stöd direkt till eleverna. En resurslärare, grundskollärare 1-7, arbetar med elever i behov av stöd. Tillsammans klarar lärarna att ge elever i behov av stöd den hjälp de behöver, enligt de intervjuade lärarna.

De lärare som saknar utbildning avsedd för den undervisning som de i huvudsak ska bedriva undervisar i musik, profilämnen såsom dans och teater. Några mellanstadielärare följer sina elever från årskurs 5 till årskurs 9 i exempelvis matematik och svenska. Någon omsättning på lärare under de senaste åren har ej förekommit. Lärartjänster i profilämnen utannonseras årligen, först internt inom Kulturama.

KMG har inom ramen för EU-projektet Växtkraft Mål 3 tagit fram en kompetensutvecklingsplan.

3.3 Lokaler och utrustning

KMG inryms i Kulturamahuset tillsammans med Kulturamas övriga verksamhet i Hammarby Sjöstad. I huset, som är nyrenoverat, finns specialbyggda salar för dans, sång, teater, musikensembler m.m. Lokalerna är inte helt ändamålsenliga för en grundskola då allmänutrymmen saknas eller är för små, enligt rektorn. Sal för undervisning i naturorienterande ämnen och bild finns, likaså en syateljé för slöjd, medan utrustning för trä- och metallslöjd enbart består av en arbetsbänk och några verktyg. Undervisning i hem- och konsumentkunskap äger rum i Medborgarskolans lokaler på Hagagatan. För undervisning i idrott och hälsa används danssalar i Kulturamahuset. Dessutom hyr KMG Stockholms innebandycentrum för idrott. Datorer av god standard finns tillgängliga för elevbruk och används som självklart redskap i undervisningen. För lärarna finns fem datorer för gemensamt bruk och för eleverna finns en dator i varje hemklassrum, därtill tolv datorer i uppehållsrummen för både skolbruk och raster. Skolans undervisningsmaterial är väl tillgodosett och håller god kvalitet enligt rektorn. Skolan saknar skolgård, men eleverna leker ibland på en mindre, asfalterad yta i anslutning till parkering och huvudentré till Kulturamahuset. Rektorn berättade dock om planer på iordningsställande av en större lek-yta för eleverna utomhus.

3.4 Undervisningens innehåll och arbetsformer

På skolans hemsida, under rubriken: Friskolan med profil dans och sång, ges en beskrivning av skolans inriktning och profil. Till nämnda profil har fogats musik. Skolverkets godkännande avser dans och sång medan musik har tillkommit som profilämne. Skolan har ett informationsmaterial där skolan presenteras som en: "Friskola med profil dans och sång." Längre ned i broschyren kan man läsa att profilen är dans, sång och musik.

Vid Skolverkets godkännande av KMG omfattade timplanen för årskurserna 5-9, 4259 timmar. Den timplan som presenterats i samband med inspektionen omfattar 4024 timmar, d.v.s. 235 timmar mindre än den ursprungliga. I den presenterade timplanen ingår enligt uppgift från rektorn inte tiden för mentorskapet som för varje årskurs är 60 minuter per vecka. Skolans och elevernas mertid i samband med årliga uppspel och redovisningar redovisas inte heller i timplanen och tillsammans med tiden för mentorskap utgör de differensen på 235 timmar enligt rektorn.

Tid till profilämnena dans och sång tas från elevens val och skolans val, totalt 638 timmar enligt den ursprungliga timplanen men enligt den aktuella timplanen 788 timmar, d.v.s. en ökning med 150 timmar. Även musikämnet har fått en utökad tid, 66 timmar utöver tiden i den ursprungliga timplanen.

Ämnen som fått en betydlig minskning i sin omfattning är hem- och konsumentkunskap (23 %), idrott och hälsa (42 %), slöjd (35 %), samhällsorienterande ämnen (30 %) och naturorienterande ämnen (23 %).

Undervisning i trä- och metallslöjd saknas på grund av lokalbrist men planeras att starta hösten 2005. Sedan starten av skolan har undervisningen inom ämnet slöjd bedrivits endast inom området textilslöjd.

Som språkval erbjuder KMG tyska, franska och spanska.

KMG har ingen egen modersmålsundervisning utan hänvisar till Språkcentrum i Stockholms kommun för de elever som är skrivna i Stockholm. Det händer att elever från andra kommuner inte får sin modersmålsundervisning under någon tid på grund av långa avstånd från KMG. Svenska som andraspråk erbjuds och skolan har lärarkompetens för denna undervisning. Samtliga föräldrar informeras i samband med ansökan om rätten till modersmålsundervisning och svenska som andraspråk.

Skolan har upprättat lokala konkretiseringar av de nationella kursplanerna i alla ämnen utom i trä- och metallslöjd och hem- och konsumentkunskap. Hem- och konsumentkunskap läser eleverna i åk 9. Bearbetningarna följer samma struktur i sin uppläggning och samtliga har mål och betygskriterier.

Utgångspunkt för skolans val av arbetsform och arbetssätt är de riktlinjer som författningarna anger. I samhällsorienterande ämnen t.ex. får eleverna välja olika arbetsområden och själva skriva frågor om arbetsområdet som sedan ligger till grund för kommande prov. Undervisningen i musik sker i halvklass. I svenska får eleverna kunskap om vilka målen med undervisningen är och får jobba på sitt sätt för att komma dit.

Skolverkets inspektörer kunde vid besöket på skolan se ett stort engagemang hos elever och lärare i de skilda verksamheter som förekommer på skolan.

3.5 Skolans resultat och betygssättning

Alla elever på KMG testas i läs- och skrivförmåga och matematik. Specialpedagogen är ansvarig för detta. Testerna som valts ut går att använda alla år som eleverna går på KMG. Det s.k. Stockholmsprovet, som genomförs i kommunens samtliga skolor, visar att eleverna ligger något lägre än genomsnittet för Stockholms kommun.

De nationella proven i årskurs 5 har genomförts. Skolan har redovisat sammanställning över de senaste provresultaten vilka visar att 95 procent blev godkända i matematik, 98 procent godkända i svenska samt 94 procent godkända i engelska. Åtgärdsprogram har upprättats för de elever som inte blev godkända.

Diagnostiskt material används enligt lärarna kontinuerligt för att bedöma och stödja elevernas utveckling. Materialet har fokus på språkutveckling och matematisk begreppsbildning och skall ge underlag för bedömning av var varje elev står i förhållande till uppställda mål. Skolan hade vid inspektionstillfället ännu ej satt betyg. Första betygstillfället var i slutet av höstterminen 2004 för årskurs 8.

3.6 Bedömning

Skolverket har vid sitt besök på KMG sett och hört entusiastiska elever och lärare i olika verksamheter. En positiv och kreativ lärandemiljö präglar skolan, enligt Skolverkets bedömning.

En fristående skolas utbildning skall enligt 9 kap. 2 § skollagen ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som ges i grundskolan. Skolverket kan konstatera att en kraftig neddragning av elevernas undervisningstid gjorts i vissa ämnen i KMG. Vidare har skolan hittills inte gett eleverna någon undervisning i trä- och metallslöjd. Skolverket vill betona vikten av att eleverna får den undervisningstid de har rätt till för att de skall ges förutsättningar att nå målen i alla ämnen. Skolverket vill också uppmärksamma skolan på att slöjdundervisningen även skall omfatta trä- och metallslöjd, i enlighet med den nationella kursplanen.

Skolverket kan konstatera att några lärare saknar utbildning för den undervisning de bedriver. Skolverket förutsätter att KMG i sin rekrytering respektive kompetensutveckling av lärare verkar för en ökning av andelen lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak skall bedriva (9 kap. 2 § skollagen).

Skolverket konstaterar att oklarhet råder i skolans information om vilken profil skolan har. Vid Skolverkets godkännande av KMG uppgavs profilen vara dans och sång. Därefter har skolan utvidgat sin profil med musik. Detta bör framgå av skolans olika informationskällor.

Vid KMG förekommer enligt rektorn att elever från andra kommuner än Stockholm inte får den modersmålsundervisning de har rätt till. Enligt 1 a kap. 5 § förordningen om fristående skolor) har en fristående grundskola samma skyldighet att anordna modersmålsundervisning som en kommun, dvs. att anordna sådan undervisning om minst fem elever önskar undervisning i språket. Undervisningen kan antingen anordnas vid skolan eller erbjudas genom att skolan träffar avtal med någon annan om undervisningen. Skolverket förutsätter att skolan beaktar denna skyldighet.

4 Allmänna mål och värdegrund

4.1 Skolans mål och värdegrund

Skolan följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94). De lokala bearbetningarna av de nationella kursplanerna är enligt rektor och lärare tolkningar av de nationella. Enligt skolans kvalitetsredovisningar är skolans övergripande målsättning att forma en trygg och utvecklande grundskola med profil sång, dans och musik.

4.2 Skolans arbete mot kränkande behandling och för jämställdhet

Eleverna beskriver en skola där man bryr sig om varandra och där all personal tar tag i situationer som håller på att gå snett om ingen bryr sig. Genom "Projekt Char-

lie” och ett faddersystem med kamratstödjare arbetar skolan förebyggande för att alla ska känna sig trygga på skolan. Ingen av de intervjuade eleverna uppger att de utsatts för kränkande behandling. Enligt kvalitetsredovisningen för läsåret 2003/2004 har tre mobbningsärenden dokumenterats under året. Skolledning och personal har klart för sig vilka krav och möjligheter socialtjänstlagen ger. Anmälan görs från skolan enligt 14 kap. 1 § socialtjänstlagen.

Skolan har en handlingsplan som beskriver hur skolan skall arbeta mot mobbning. Handlingsplanen är förankrad i verksamheten och de intervjuade eleverna är införstådda med vad som uttrycks i den. Planen innehåller målbeskrivning, definition av mobbning, ansvarsfördelning, förebyggande arbete, akuta ärenden, kontaktpersoner vid upptäckt eller frågor samt dokumentation/utvärdering. Handlingsplanen saknar dock aspekten kränkande behandling och perspektivet vuxen – elev. Rektorn har det övergripande ansvaret för handlingsplanen. En trygghetsgrupp, ett antal mentorer, har till uppgift att åtgärda akuta trakasserier och mobbning och arbetar även förebyggande.

I det förebyggande arbetet ingår minst ett tema per läsår. Vid akuta ärenden arbetar man enligt den så kallade Österholmsmodellen som enligt lärarna går ut på att man söker detaljerad information om ärendet och pratar med den utsatte och förälder om hur metoden går till. Därefter följer tre samtal med dem som utsätter. Efter andra samtalet frågar man den/dem som utsätter om de pratat hemma om vad som hänt, om inte ber man dem/den göra det och sedan tar samtalsledaren kontakt med föräldern.

Arbetslagen skall delta i fortbildning med fokus på förebyggande arbete mot kränkande behandling. Eleverna skall vara medvetna om att deras ansvar är att säga stopp vid mobbning och föregå med gott exempel. Föräldrarna erbjuds delta i seminarium om kränkande behandling.

KMG har regler för ordning och bra arbetsmiljö som gäller för samtliga elever. Inför antagning till skolan presenteras dessa regler för elev och förälder. Konsekvenser i tre steg finns om reglerna inte följs:

1. Samtal med berörd lärare/vuxen. Mentor informeras.
2. Samtal med mentor och föräldrar. EVT informeras.
3. Elevvårdskonferens.

4.3 Elevernas ansvar och inflytande

De demokratiska principerna som Lpo 94 beskriver, att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig, betonas av lärarna som mycket viktiga. Målen för undervisningen skall inte bara vara kända utan skall också förstås av alla elever betonas lärarna. Både elever och lärare anser att eleverna kan påverka innehåll och arbetssätt. Exempel ges där eleverna får välja ett arbetsområde och själva skriva frågor som sedan ligger till grund för det prov som kommer. Klassråd, elevråd och matråd ger eleverna möjlighet att kunna påverka sina studier och få inflytande över den mat som serveras på skolan. Skolans inriktning mot dans, sång och musik är profilämnen som har ett starkt inflytande på övrig undervisning. Tiden för profilämnena har

skapats genom att ta tiden för elevens val och skolans val. Många elever har valt att gå på Kulturama för skolans profil.

Eleverna gav exempel på hur deras åsikter tas tillvara och hur de deltar i olika former av beslutsfattande.

4.4 Allsidighet och saklighet i undervisningen

Undervisningen utgår från läroplanen och de lokala bearbetningarna av de nationella kursplanerna. Enligt rektorn har skolan en allsidig tillgång till bra läromedel inkluderande datorer i klassrum och datasal. På flera ställen finns bokhyllor med uppslagsverk och skönlitteratur. Läromedlen är överlag av god kvalitet och köps in efter samråd i ämnesgrupperna.

4.5 Elever i behov av särskilt stöd

Skolans specialpedagog arbetar inte med att undervisa eleverna utan ger stöd i lärarnas arbete med en gemensam elevvårdsplan där mentorerna har en central roll. I början av varje läsår genomför specialpedagogen test i alla årskurser förutom den sista för att identifiera vilka elever som är i behov av särskilt stöd. Utifrån kartläggning och dokumenterade handlingsplaner äskas medel från elevernas hemkommuner. För bidragen har en resurslärare anställts. Eftersom eleverna kommer från olika skolor arbetar KMG med egna diagnoser i matematik och svenska. Specialpedagogens arbetsuppgifter bygger på samarbete med skolans personal, elever, föräldrar och andra instanser. I samband med de individuella utvecklingssamtalen klargörs elevens behov och hur dessa skall tillgodoses.

Åtgärdsprogram upprättas av specialpedagogen tillsammans med vårdnadshavare och elev. Här skriver man ned vad man vill uppnå, en beskrivning av dagsläget, delmål och vem/vilka som skall göra vad. Tid finns också angiven för uppföljning och utvärdering. Inspektörerna har tagit del av ett avidentifierat åtgärdsprogram.

4.6 Skolans kontakt med hem, samhälle och arbetsliv

Läsåret 2003/2004 gjordes en utvärdering av verksamheten med föräldrarna som målgrupp. Av 198 enkäter besvarades 121, en svarsfrekvens på 61%.

En av frågorna handlar om elevernas kunskapsutveckling och i vad mån information nått föräldrarna i samband med utvecklingssamtalen. Flertalet föräldrar var nöjda med elevernas kunskapsutveckling och den information man fått om den. Likaså var föräldrarna nöjda med den information som veckobrev och månadsbrev förmedlar medan e-postinformationen fungerar mindre bra.

Föräldramöten, på såväl skol- som klassnivå, äger rum minst en gång per termin. Öppet hus anordnas varje vår. Veckobrev och hemsida är en tillgång för elever och föräldrar. Föräldrarna berättar att de är väl insatta i skolans mål som presenterats på föräldramöten. KMG-rådet, som är skolans föräldraråd, samlas fyra gånger per termin då frågor om exempelvis skolgården, lokaler och skolkök dryftas. Utöver detta anordnas föräldrakvällar med olika teman som t.ex. drogförebyggande arbete och ätstörningar. Samarbetet med rektorn betecknas som mycket positivt och öp-

pet, enligt de intervjuade föräldrarna. Utvecklingssamtal äger rum en gång per termin. De intervjuade föräldrarna upplever att de är delaktiga i sina barns skolgång.

Eleverna gör regelbundna besök på teatrar och olika museer. Ett besök hos ett dataföretag har också skett enligt rektorn.

Praktisk arbetslivsorientering (prao) i årskurs 7 omfattar en dag och utgörs av ett arbetsplatsbesök. Årskurs 8 har en veckas prao under vårterminen och årskurs 9 har en vecka under hösten.

4.7 Bedömning

Skolverket bedömer att skolan väl uppfyller författningarnas krav på att utbildningen skall svara mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet. Skolverket vill dock föra fram följande utvecklingsområde.

KMG har en arbetsplan och rutiner mot mobbning. Skolverket vill uppmärksamma skolan på skollagens krav på att den som arbetar i skolan aktivt skall motverka *alla former* av kränkande behandling. I detta arbete är det viktigt att också beakta aspekten vuxnas kränkning av elever, vilket i Skolverkets undersökningar visat sig vara vanligare än elevers kränkning av andra elever.

5 Skolans kvalitetsarbete

5.1 Skolans arbete med kvalitetsfrågor

Hösten 2003 påbörjade rektorn ett kvalitetsarbete med målsättningen att skolan inom två år skulle vara det självklara valet av grundskola med inriktning dans, musik och sång. Skolan har genomfört enkäter både med elever och föräldrar. Rektorn har skrivit skolans kvalitetsredovisning och den har varit ute på remiss till föräldrar och personal. Den kommer att antas i styrelsen enligt rektorn.

5.2 Skolans kvalitetsredovisning

Skolan har i samband med inspektionen uppvisat två kvalitetsredovisningar, från läsåren 2002/2003 och 2003/2004. Båda inleds med skolans övergripande målsättning: "Vårt mål är att forma en trygg och utvecklande grundskola med profil sång, dans och musik." Kvalitetsredovisningen för läsåret 2003/2004 innehåller bl.a. en beskrivning av skolan, hur många elever som går på skolan, fördelning mellan pojkar och flickor, sjukfrånvaro etc. Dessa områden har ingen koppling till några preciserade mål för utbildningen. Kvalitetsredovisningen innehåller heller inte någon bedömning av i vilken mån målen för utbildningen nåtts och vilka åtgärder som behövs om målen inte har uppnåtts.

5.3 Bedömning

KMG har presenterat två kvalitetsredovisningar för Skolverket. Skolverket bedömer att dokumenten inte uppfyller författningarnas krav vad gäller innehållet. Kvalitetsredovisningarna skall innehålla en bedömning av i vilken mån målen för ut-

bildningen har uppnåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta om målen inte har uppnåtts (3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet).

För att en kvalitetsredovisning skall fungera som ett hjälpmedel för att utveckla och förbättra verksamheten krävs, enligt Skolverket, att den kan leda till en bedömning av i vilken mån målen för utbildningen uppnåtts. Enligt Skolverket ges goda förutsättningar för detta om kvalitetsredovisningen innehåller mål som preciserar vad man vill uppnå under den avsedda perioden och där måluppfyllelsen tydligt relateras till dessa mål. Med måluppfyllelsen som grund kan skolan därefter göra en analys och bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas under nästa period i de fall ett mål inte har uppnåtts.

En sådan kvalitetsredovisning - där mål, analys av måluppfyllelse och åtgärder utgör delar i en kontinuerlig utvecklingsprocess - skapar, enligt Skolverket, förutsättningar för att synliggöra en skolas resultat vilket i sin tur kan leda till förbättringar.

Skolverket förutsätter att skolan utvecklar sin nästa kvalitetsredovisning så att den helt motsvarar författningarnas krav.

Rättslig reglering

Utbildningen vid **fristående grundskolor** regleras i 9 kap. skollagen. I 2 § anges vad som krävs för godkännande:

”En fristående skola, vars utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan (...) skall förmedla, skall godkännas, om

- 1. skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet,*
- 2. huvudmannen för skolan har förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med ovan angivna villkor,*
- 3. skolan står öppen för alla barn som enligt denna lag har rätt till utbildning inom motsvarande skolform i det offentliga skolväsendet, med undantag för sådana barn vilkas mottagande skulle medföra att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för skolan,*
- 4. skolan har minst 20 elever, om det inte finns särskilda skäl för ett lägre elevantal,*
- 5. (...)*
- 6. skolan för undervisningen använder lärare, förskollärare eller fritidspedagoger som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak skall bedriva, dock med undantag för fall då personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, och*
- 7. skolan uppfyller de ytterligare villkor som regeringen föreskriver i fråga om utbildningen vid fristående skolor och om antagningen till och ledningen av sådana skolor.*
En fristående skola som avses i denna paragraf får inom ramen för vad som sägs i första stycket 1 ha en konfessionell inriktning.”

Regeringen föreskriver sådana ytterligare villkor som omnämns i lagen ovan i förordningen (1996:1206) om fristående skolor.

Enligt 1 kap. 2 a § skollagen skall skolan på socialnämndens initiativ i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa samverka med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs. Vidare finns en hänvisning till bestämmelserna i 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) om skyldigheten att anmäla till socialnämnden att ett barn kan behöva nämndens skydd.

Enligt 9 kap. 7 § skollagen skall utbildningen vid fristående grundskolor vara avgiftsfri för de elever som bidragen avser.

Enligt 3 kap. 14 § skollagen skall huvudmannen för en fristående skola anmäla till hemkommun om en skolpliktig elev är frånvarande i stor utsträckning utan giltig orsak.

Enligt 9 kap. 16 b § skollagen gäller bestämmelserna i 2 kap. 4 och 5 §§ skollagen om behörighet och anställningsvillkor även för fristående grundskolor och särskolor.

Rapport

2005-05-23

13 (13)

Dnr 2004:2330

Enligt 14 kap. 7 a § skollagen skall skolan för elever i sådana fristående skolor som avses i 9 kap. erbjuda skolhälsovård som motsvarar den som ges inom motsvarande skolform inom det offentliga skolväsendet.

Huvudmannen skall iaktta sina skyldigheter enligt lagen (2000:873) om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg.

En fristående skola skall dessutom årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning enligt förordningen (1997:702) om kvalitetsredovisning inom skolväsendet.